

„האויב
הפסיק להתקדם,
לפתע
עשה תפנית
אלכסונית חדה שמאלה
והתקדם
לעבר הגדוד. לא האמנתי
למראה עיני:

האויב

חשף

אגפו!..."

מיור מ' פי קאולפילד

פלוגה ט' הודפת את האויב בזיאט-נאם

נמצאו 2,000 מטרים דרומית-מערבית לקו-טיין. ירד גשם. נשלחתי למלא את מקומו של מפקד פלוגה ט', שנהרג בלילה שעבר. הגעתי למתחם, פניתי לעבר אחת השוחות ושאלתי: "היכן מוצב-הפיקוד?" אחד הנחתים, מוזהם ורטוב מכף-רגל עד קדקוד, המשיך להריק מתוך השוחה מים בפחית של מנות-קרב והשיב לי: "אתה נמצא בתוכר". "היכן מפקד הגדוד?" שאלתי, והנחת השיב לי: "אתה מביט עליו".

לאחר תדרוך בן 15 דקות ירדתי לפלוגה ט'. בפלוגה היו 126 אנשים בלבד. סגן מפקד הפלוגה היה בדרגת סגן, ועל אחת המחלקות פיקד סגן-משנה. על שאר המחלקות פיקדו סמלים. הסמל הראשון היחיד היה רב-הסמל הפלוגתי. באותו לילה, בסירי בעמדות, עמדתי על כך שאפגוש את כל מפקדי-הכיתות. כמעט כולם היו טר"שים בעלי ניסיון קרבי של פחות משבועיים.

התעוררתי למחרת עם עלות השחר כדי להתכונן לפעילויות היום. קציני-המודיעין הודיעני, כי פלוגה אחרת מקיימת סיורים לאורך נתבינו, כך שפעילותנו תהא בבחינת "צעידה בטוחה". יומיים לאחר-מכן הוברר לי, כי הפלוגה האחרת לא קיימה את הסיורים בעומק רב כפי שמסר לי קציני-המודיעין.

עמדו לרשותי שעתים לערוך תצפיות ולגבש תכנית. דרשתי אש מכינה, והודיעוני כי לא אוכל לקבלה. ההשלמה עם תשובה זו היתה השגיאה החמורה ביותר ששגיתי אותו יום.

כינסתי את מפקדי-המחלקות במקום שאיפשר הצפיית טובה, ונתתי להם את פקודת-המבצע.

ההתקדמות

תכנית הגדוד היתה לנוע בראש-חץ. פלוגה ט' — פלוגתי — הובילה; מאחור, באגף הימני נעה פלוגה מ', ובאגף השמאלי — פלוגה ל'. משימתנו היתה לסרוק קור-רכס במרחק 2,200 מטרים לצפון. דרך הגישה היחידה, היתה קו רכס שנמצא במאונך ליעד. זוכר אני בבירור, כי כשהתחלנו לנוע, סבור הייתי כי אם מצוי האויב ביעד אין דרך-גישה זו מתאימה.

התקרבונו כ-2,000 מטרים בלא שאירע דבר, אך משהחלה מחלקת-החוד לעלות ליעד — במחצית הדרך, שמעתי אש-רובים. לראשונה בחיי שמעתי ירי, "קלשניקוב".

הדבר הראשון שעשיתי, אם זוכר אני אל-נכון (בקרב הכל מבלבל, שכן דברים כה רבים מתרחשים בעת ובעונה אחת) היה לקרוא לפקח-האוויר. ידידים בבית-הספר לנחתים יעצו לי שלא לזוז בלא שפקח-האוויר וקציני-התצפית הקדמי ימצאו בסמוך אלי — לא הרחק מ-15 מטרים ממני. היתה זו עצה טובה. פקח-האוויר מסר לי כי המטוסים בדרך.

כאן אירעה אי-הבנה, השניה במשך אותו יום. אני פירשתי את דבריו, כאילו המטוסים נכנסו ליעף אל המטרה; ואילו הוא התכוון לומר, כי המטוסים המריאו מדאגאנג. הוריתי לתצפית הקדמית (היה זה רב"ט, בקר אש של מחלקת המרג-מות בנות 81 המ"מ, שכן קציני התצפית וחולייתו נהרגו בלילה הקודם) לפתוח באש ארטילרית על המטרה משיסיימו המטוסים את פעולתם.

על-אף שקצב-האש גבר והלך, סברנו — מפקד המחלקה ואני —

כי מולנו מצויים 15 אנשי אויב בלבד. התכוונתי לערוך איגוף שמאלי עם מחלקה אחרת. באותה עת בערך התקשרה פלוגה ל': "אם תסמן את קצה האגף השמאלי של המחלקה, אוכל לסייע לך באש". סימנו את קצה האגף. האש נעשתה ככדה עד כדי כך, שאי-אפשר היה להבחין בין אשנו לאש האויב, ואולם, לנו לא היו מקלעים כבדים בני 0.5, ואני שמעתי שני מקלעים מעין אלה יורים. כדור חלף בשריקה מעל ראשי, ויצר חלל ריק במעופו. מישוהו טען, כי היתה זו רקיטה נ"ט.

פצצות-מרגמה של האויב התפוצצו סביבנו. החלטתי לא לתמרן, אלא להמתין לפלוגות ל' ו-מ'. הוריתי לסגן בשאגה לארגן את המחלקה העורפית להגנה היקפית, ו"לשלוף" כל אחד למוצבו. המטוסים טרם הגיעו. שאלתי את פקח-האוויר לפחות מאה פעמים, "היכן, לכל הרוחות, הסיוע האווירי?" ותשובתו היתה שוב ושוב, "הוא בדרך". היתה לנו ארטילריה, אך כשהצופה הארטילרי וקציני-התצפית האווירי עסקו בטיווחה, הודיע לי הראשון שניתנה פקודת "חדל", בגלל הסיוע האווירי. כמעט הכיתיו בקת הרובה, אך הוא צדק. כסיל אחד הורה "חדל" בראותו את הצופה האווירי באיזור.

משהגיעו המטוסים, חילצנו את המחלקה ונפגעיה. בדרךנו חזרה למוצב פינינו את הנפגעים בעזרת מסוק. היתה זו הפעם האחרונה שמסוק התקרב אלינו במשך הלילה. עתה יודע אני מדוע לא פתח האויב באש על המסוק — גדוד-האויב זינק להתקפה.

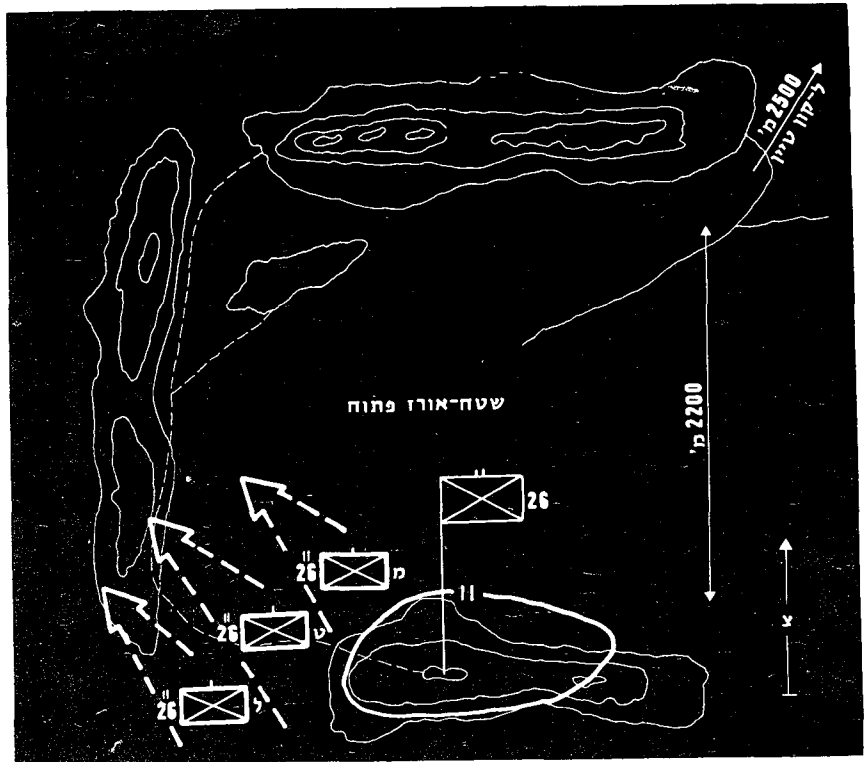
התקפת האויב

כשהגעתי למוצב, קפץ לעברי רב"ט צעיר, הורה באצבעו הזודעק: "אל-אלוהים, הר שלם נע לעברנו". רצתי לראות את הנעשה. שני טורי-אויב — בין 200 ל-400 איש — נעו באלכסון לכיווננו. הם נמצאו בשדה פתוח, והתקדמו הישר לאגפי פלוגה מ' הבחינה בהם ופתחה באש. האויב עצר, עשה תפנית אלכסונית חדה שמאלה, והתקדם לעבר הגדוד ופלוגה מ'. הוא שגה. לא האמנתי למראה עיני; האויב חשף בפני את אגפו.

היה לי שדה-אש מושלם; האויב נמצא בשדה-אורז פתוח. הדבר הזכיר לי מטרות במטווח. אך משפגענו בחייל-אויב אחד, צצו שניים אחרים במקומו. הדרגים המסתערים של האויב חבשו קסדות-נחתים ולבשו חזיות משוריינות, והדבר הביך אותי לשכריר שניה. ביקשתי מפלוגה ל' את הטנקים שלה, ואלה הופיעו כעבור זמן קצר. הם הוצבו והנחיתו אש-תופת אגפית על האויב. כן ניסיתי להציב מקלעים רבים ככל האפשר באגף זה, אך האויב תקף שוב מצפון, בכוונה ברורה להכחיד גדודי-נחתים שלם. כמה חיילים היו לו? "הכנסנו" את המטוסים במרחק 50 מטרים מקוינו הצפוניים. לצלפי האויב היתה זו חניגה. לראשונה הבחנתי בנחתים שנהרגו.

סיוע האוויר היה נפלא. האדמה שהפרידה בינינו לאויב התפוררה שוב ושוב. ראיתי לא אחת סרטים על אויריית הנחתים, אך מעולם לא הייתי עד-ראיה למחזה מעין זה. (לאמיתו של דבר הגיעו המטוסים תשע דקות לאחר שביקשנו את סיועם. באותה עת סבור הייתי, כי הדבר ארך 45 דקות. הזמן נראה כנצח כשזוקק אתה למטוסים).

אחד הטנקים שלנו היה קרוב למדי לעמדת-הפיקוד שלי.

היערכות
האויב ותכנית
ההתקפה
של הגדוד

קצין. הפעם, משהחזרנו למקומם, נשאר בו; הם נשארו כיוון שהפעם היה המפקד רב"ט צעיר, שהיה בכוחו למלא את התפקיד כהלכה. אמרתי לו כי הוא מפקד המחלקה, וכי האויב עלול לתקוף שוב. הוא השיב, "טוב, ינסו לתקוף, ואנו נקפו שוב את דמם". ההצלחה האירה לו פנים באותו לילה — מחלקתו קטלה למעלה ממאה חיילי אויב. לאחר הקרב הועלה לדרגת סמל, ושישה חודשים לאחר מכן הוענק לו עיטור הצי על-ידי מפקד חיל-הנחתים. הוא נראה כבן 15 שנה לכל היותר. בשבנו לעמדת-הפיקוד נתקלנו בקשיים בכינון קשר עם פלוגה ל'. מסיבה לא ברורה השתלבה אחת ממחלקותיה של פלוגה זו בין שתיים מכיתות, ללמדך עד כמה עשויים עניינים פשוטים בתכלית להסתבך בקרב, וכמה רבים הם הגורמים, מלבד האויב, שעמהם על המפקד להתמודד.

המולת הקרב שככה מעט, והלילה החל לרדת. חשתי כי יהיה זה לילה ארוך. ניסינו להשיג מסוק לפינוי נפגעים אך משהחל המסוק להתקרב, משך אליו כמות-אש עצומה מסביב למוצב, שכן האויב הצליח להציב שני מקלעים 0.5 בינינו לבין הגדוד. המסוק הסתלק מייד, ולנו נגרמו שלוש אבידות מן האש שכוונה לעברו.

בפלוגתי היו תמישה פצועים, ובפלוגה ל' ארבעה, שהכרח היה לפנותם מייד בדרך האויר. בשתי הפלוגות יחד היו 40 פצועים ו-7 הרגומים — ואת כל אלה היה הכרח לפנות בהקדם. החובש מסר לי, כי שניים מן הפצועים בפלוגתי ימותו אם לא יפוגו תוך שעה, ושלושה אחרים ימותו לפני עלות השחר. ביקשתי מסוקי-פינוי נוסף וניסיתי לשחק את אש האויב, אך לשווא. המסוק ספג אש כבדה יותר מקודמו.

פקח האויר התנגד לניסיון נוסף של פינוי-אויר, והיה עלי להכריע בדבר. במסוקים היו צוותים בני ארבעה נחתים, וכל

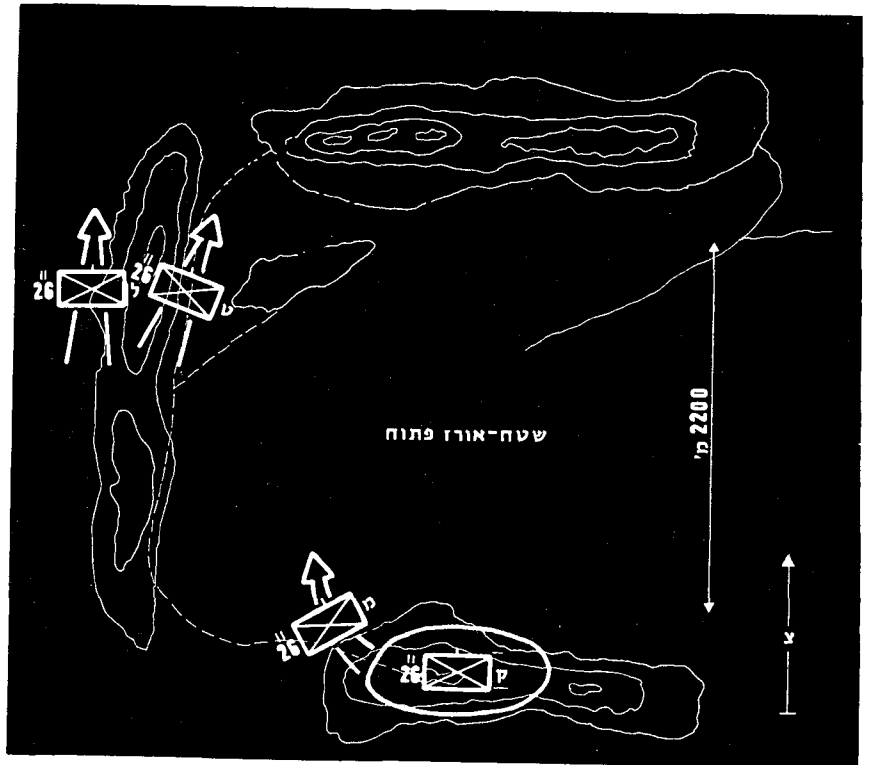
התבוננתי בו בעת שירה צרור של 0.5, ו-20 עד 40 אנשי-אויב הרעפו באויר. רבי-הסמל הפלוגתי רץ במהירות לעברי (זה עתה הרג חייל-אויב; שמיני במספר היום) וצעק לעברי "התרחק מן הטנק!" התרחקתי. כעבור כדקה שמעתי התפור-צעות אדירה. הטנק עלה בלהבות, על אנשיו וכל העומדים לידו. מייד ניחת עלינו גשם רקטות. דיווחתי לגדוד על אירועים אלה, ותשובתם היתה: "כך גם אצלנו". החזרתי את השפופרת לקשר, ואז התפוצץ הטנק השני, פגוע רקטה נ"ט, כמו הראשון.

נראה היה שהכל שתתו דם או נכוו. משנפגע הטנק השני עברה השמועה, כי מצויה עליו תחמושת לנשק קל. לפני שהספקתי לומר דבר, קם על רגליו סמל צעיר, פצוע, התקדם לעבר הטנק, טיפס עליו, וזרק ממנו את התחמושת. לאחר שהתיבה האחרונה נמצאה לבטח על האדמה — התמוטט הסמל. לא היה זה גילוי-הגבורה הראשון, ואף לא האחרון, שראיתי באותו יום. נחתים צעירים אלה היו נפלאים.

התקלות מתחילות...

הרמז הראשון לתקלה חמורה ניתן כאשר ראיתי את המחלקה השניה חולפת בריצה על-פני עמדת-הפיקוד שלי. הקטע הצפוני של המוצב התמוטט, והסגן ואני קפצנו החוצה. הוא בעט באחדים מן החיילים; אני — לא. עמדתי לפנייהם ודיברתי עמם. מהכרת פניהם ראיתי כי בכך לא אשיג דבר, ולכן קראתי בפשטות "אחרי!" והם מילאו אחר הפקודה.

הסגן ואני החזרנו את החיילים לשוחות, אך כחלוף 15 דקות נשנתה אותה תופעה. על המחלקה פיקד סמל ששימש מפקד-כיתה שעתיים קודם לכן; הוא לא יכול למלא תפקידו של

תנועה למגע

התנהל כפי שלימדוני, להוציא עניין אחד. לא היה צורך להלהיב את החיילים ולעוררם. הם הלהיבו אותי. בסופו של דבר לא נזקקנו לתחמושת נשק-קל. הנשק המסייע היה נפלא. התאורה היתה מעולה עד כדי כך, שבמשך כל הלילה לא החשיך אף לרגע. היו לנו נורי-אוויר ופגזי-תאורה. חששתי פן ילקו הצופה הקדמי ופקח-האוויר בשבץ בטרם יחלוף הלילה, אך מאז הבוקר החכמתי. לא עוד ביקשתי סיוע — כי אם תבעתי. כתוצאה מכך לא תקף האויב במשך הלילה. אמנם הומטרה עלינו אש מנשק-קל וכן הושלכו לעברנו רימונים, אך יש להניח כי אלה באו מחיילי-אויב, שנלכדו בינינו לבין הנשק-המסייע. לא היה להם לאן לפנות. הרגנו את כולם.

ניסיתי שנית לחדש את האספקה — הפעם בחצות לערך. הפריט העיקרי אשר לו נזקקנו נוסף לתחמושת היה מים. נתתי לחובש את רוב מלאי המים בשביל הפצועים. מאז שעות אחר-הצהריים המאוחרות לא שתה איש. המסוקים זרקו הפעם במעופם תיבות אחדות, אך היתה זו תחמושת 81 מ"מ, ולא היו לנו כלים לתחמושת זו. לפיכך החלטתי להמתין עד אור הבוקר.

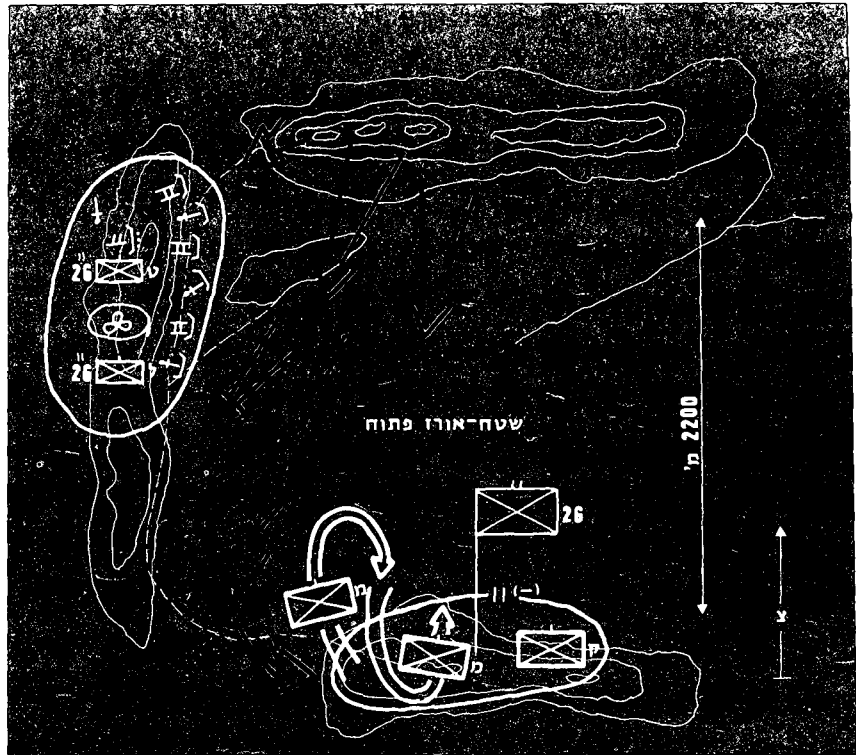
בעלות השחר המתינו הפצועים באיזור הנחיתה, ולעולם לא אשכח את מראה אחדים מהם. יום קודם לכן ראיתי שני נחתים מתים, אך הייתי עסוק עד כדי כך, שהדבר לא הרשימני. גם בלילה לא הטרידני במיוחד איזור-הנחיתה. אך המראה לאור היום... ביקשתי כל אחד מן הנפגעים להשתדל לא להקים רעש במשך הלילה, וכן עשו. איני יודע איך יכלו לשכב שם, במיוחד אלה שנכוו, בלי לזעוק בכאבם.

דיברתי עם כל אחד מן האנשים היהודית להם. אחר-כך הסתכלתי בשורת המתים. רצייתי לפרוש לפינה לבדי, לשבת ולבכות. אמרתי לחיילים, שהכל יתנהל כשורה אם נילחם

אימת שהתקרב המסוק נפגעו אנשים, ולא רצייתי להוסיף אבידות. מספר האנשים בפלוגתי ירד ל-94; כל הקצינים והמש"קים-מפקדי המחלקות נפגעו. אילו התרסק מסוק ועלה בלהבות בתוך המוצב, עומדים היינו בפני בעיה חמורה. לבסוף החלטתי, כי לא יהיו עוד ניסיונות של פיגוי נפגעים בדרך האוויר. יודע אני כי היתה זו החלטה נבונה, אך בבוא החובש באותו לילה לומר לי כי אחד האנשים מת מפצעיו, למדתי מהו נטל האחריות.

לפני רדת החשכה החלו שני מטוסי „פנטום“ מבצעים יעפים על שתי עמדות מקלעים כבדים, בני 0.5. לאחר יעף-סרק, פתחו עליהם באש שני מקלעים נוספים. לוא הייתי טייס, ודאי הייתי מתפתה להשליך את כל מטען-החימוש; אך הטייסים לא עשו כן, ותחת זאת צללו שוב ושוב לעבר המטרות. דומה היה כי משטיים כל מטוס את יעפו, כמו ניסה הטייס לסובב את גוף המטוס ולבצע גלגול, כדי להתחמק מן הכדורים. יכולנו להבחין מן הקרקע בכדורים-נותרים פוגעים בזנבות המטוסים. בכל זאת חזרו הטייסים על יעפיהם שוב ושוב, כאילו היתה זו טיסת-אימון; אך עיני היו צמודות אל האוּת-יות נ-ת-ת-ים הכתובות על דפנותיהם. טוב היה לדעת, כי איננו בודדים. מאוחר יותר נאמר לי, כי אחד המטוסים לא הצליח לחזור לדאנאנג.

בטרם ירד הלילה ניסינו לתספק באמצעות מסוק, שהשליך את האספקה בחלפו בגובה נמוך במהירות רבה. המסוק לא הצליח להתקרב אלינו. ניגשתי לכל אחד מן החיילים, לומר להם שנותרו רק 20 כדורים לכל כלי, אך אנו נחתים — ונילחם כנחתים. הכרת פניהם ענתה בם, שלא הייתי צריך לומר להם זאת. פיקדתי על הפלוגה מזה 24 שעות והגעתי לויאט-נאם לפני 72 שעות בלבד, אך הרגשתי כוותיק. הכל

התקפת האויב
ומכת האש
של פלוגות
ט' רל'

עולה ממון רב — אך הימנעות מהפעלתו עולה בחיי-אדם. בדרך כלל יש יחס הפוך בין כמות הכדורים הנורים לבין מספר ארונות-המתים.

דבר אחד ברור מעל לכל ספק: אין כל אפשרות להוביל פלוגת רובאים כאשר אתה שרוי בתחתיתה של שוחה.

בהגיעי לפלוגתי, נטלתי מייד את הפיקוד. אין לקצין בויאט-נאם זמן ללמוד את מלאכתו, ואף אין מי שילמדנו. לאחדים ניסיון רב יותר בקרב, אך ניסיון לבדו אינו עשוי להבטיח כשירות. מפקד-פלוגה המצטיין בבסיס האימונים יעשה חיל גם בויאט-נאם. העקרונות אינם משתנים. מפקד כיתה המודא שאנשיו יסתפרו כהלכה, יודא גם שרוביהם יהיו נקיים. הוא אף ינהיגם כהלכה שעה שהכדורים מתעופפים, והוא הדין בקצינים.

היכרותי עם מפקדי המחלקות היתה פשוטה: „תקפידו על קסדות, חזיות משוריניות, רשימות נוכחות... בחורים כהלכה נשארים בחיים בפלוגה ט', כיוון שאני אדאג לכך”. לאחר 13 חודשי ניסיון קרבי בגדוד חי"ר, לא הייתי משנה ולוא מלה מדברי. קצין אינו יכול לדרוש יותר מדי מחייליו ומפקדיו שהם „בחורים טובים” מוחזרים בארונות-מתים. גרוע מכך, חייליהם מוחזרים הביתה בארונות-מתים.

כך הם פני הדברים כשאין מיישמים את העקרונות בדיוק כפי שגלמדו. משום מה ישנם הסבורים, כי בשדה-הקרב פני הדברים שונים, והם משליכים את פקודות-הצבא ככלי אין חפץ בו. האמת היא, כי פקודות אלה נכתבו כדי לישמן בקרב. אותם אנשים שראיתי נפגעים בויאט-נאם, לא עיינו מעולם בפקודות — או שלא הצליחו לבצע את הכתוב בהן. מלחמה היא משחק נוקשה. כל המרחם על חייליו ומרשה לרגשות להפריעו בביצוע התפקיד — הוא רוצח.

נחתים. הם נלחמו נחתים. איך שהוא הכשלתי אותם. אך עדיין היו לי 94 נחתים בפלוגה הטובה ביותר בחיל-הנחתים. הייתי אחראי עליהם. רחמים על עצמי לא יועילו במאומה. לכן לקחתי את תרמילי והחיליתי לנוע. האויב ירה עלינו שוב רקטות. תמהתי היכן, לכל הרוחות, נמצא צבא העם — צבא האיכרים, מקלות-הבמבוק המשווננים, ואנשי הויאט-קונג החמקניים. המצב דמה יותר לסטלינגרד. אך אני לא הייתי עוד בחזקת תגבורת; הייתי מפקד פלוגת נחתים. „כאן פלוגה ט', מונחתת עלינו אש רקטות, אסימות 320, טווח 9.000 מטרים”.

לקחים

הלקח החשוב ביותר שהפקתי מאותו קרב היה בכך, שנוכחתי לדעת כי היה לי אימון טוב יותר מכפי שהערכתי עד כה. הכל פעל כפי שלימדוני. דאגתי, כיצד אגיב משיחלו הכדורים לעוף — היתה על כן דאגת-שווא.

תפקידו החשוב ביותר של מפקד פלוגה בויאט-נאם הוא טיווח הנשק המסייע, וכן העובדה שהחיילים רואים אותו עמהם. הגם שהפעלתי מרגמות, לא דרשתי מייד סיוע של מרגמות 81 מ"מ. היה עלי לעשות כן, כי הללו היו מאוישות ומוכנות, ממתונות למשימת-אש. המרגמות הן כלי-הנשק בעל כושר-התגובה הטוב ביותר מכל כלי-הנשק העומדים לרשותו של מפקד-הפלוגה.

יתרונה הגדול של אש-מכינה הוא בכך, שהאויב אינו יודע אם אכן אש מכינה היא, או שמא גילוהו. אם יחוש האויב כי עמדתו נתגלתה לא יניח מארב, שכן יתרון ההפתעה חיוני בשבילו; ובכל מקרה יקנן הספק בלבו. הפעלת נשק-מסייע

האויב אינו נוטה לבזבז תחמושת לשווא. ואין הוא מבזבז אותה על חיילים היודעים את אשר עליהם לעשות. באותו יום, לפני היציאה, היה עלי לשאול את מפקד הפלוגה השכנה על נתיבי הפטרולים, ולא להסתמך על דבריו של קצין-המודיעין. יתרה מזו, חייב הייתי לתחקר אישית את מפקד הפטרול. הדבר היה גוזל דקות מעטות בלבד. לא עמדתי על כך שתינתן לי אש מכינה, כיוון שהייתי סבור שלא יהיה לנו מגע עם האויב. האופטימיות מסוכנת למפקד בהעריכו את האויב. כך היה תמיד במלחמה. משימתנו היתה לסרוק. מונח זה, שהוטבע בוואט-נאם, מוטב היה לו שלא בא כלל לעולם. מאוחר יותר, בהיותי קצין-מבצעים בנסיבות דומות, לעולם לא ערכנו סריקות. תחת זאת היינו קובעים יעדי-ביניים לאורך נתיב-הגישה, ותוקפים כל יעד בנפרד. הפעלנו נשק-מסייע על כל יעד-ביניים, והיעד הסופי רוכך היטב לפני ההסתערות. התוצאות היו מעולות. גם באותם מקרים שבהם לא נכנסנו לקרב עם האויב, זקפנו לזכותנו תרגילי-אש במצבים מציאותיים, והדבר הועיל לנו רבות מאוחר יותר. כשבחר האויב להילחם — חיסלנוהו. לאחר אותו יום-קרב, לא הייתי פונה לקצין-המבצעים בלא שתהא בידי תכנית למבצע. מאוחר יותר, כששימשתי בתפקיד קצין-מבצעים, הבחנתי כי מפקדי-הפלוגות הטובים ביותר

נקטו שיטה זו, והתוצאה היתה טובה באמת. ככל שהחייל קרוב יותר לאויב, כך ייטיב לדעת כיצד להכותו. הופתעתי לגלות עד כמה ממושך הזמן הדרוש לפלוגה להתחיל בתנועה. בימות החום נמשך הדבר עוד יותר. מים היו מצרך חיוני ביותר, שני בחשיבותו לאחר התחמושת; אספקת מים לפלוגה אינה מן הדברים הקלים, ויש להתחשב בה בקביעת הטקטיקה. נוכחתי לדעת, כי פלוגה צועדת באמת על קיבתה. ישנן שתי גישות באשר לזמן התנועה בוואט-נאם. האחת גורסת הטעיית האויב — על-ידי תנועה מייד עם רדת החשיכה לעמדות-הגנה לילות. האחרת גורסת הפסקת תנועה בשעות אחר-הצהריים המוקדמות, התחפרות והמתנה לאויב בעמדות מוכנות כהלכה, בחיפוי נשק-מסייע. אני גורס את הגישה השניה. ונקודה אחרונה: במשך הקרב הוטרדה מפקדת הגדוד קשות על-ידי האויב. למעשה, היא שספגה את עיקר ההתקפה. קצין המבצעים ירה בחייל אויב בעמדת-הפיקוד. קצין קישור לסייע אויר ניהל התקפת-נגד מוצלחת לסתימת פער במתחם. האויב שטף את מחלקת המרגמות. המצב היה מסוכן מרבית הלילה. אולם אני לא ידעתי את חומרת המצב; יחסו של הגדוד גרם לי לחשוב שרק פלוגתי נמצאת במגע, ונראה היה לי שהכל נעשה בעיקר למעננו. אנשי המפקדה לעולם לא איבדו את קור-רוחם. סביר להניח כי כך היה, כיוון שהיו "מקצוענים".

פגיעות קטלניות בטווחים העולים על 200 מטרים, וזאת משום שנערך בשדות-אורז פתוחים.

רובה ה"מ-16" הוכיח עצמו ככלי-נשק אידיאלי ללוחמת ג'ונגל. קצב האש הגבוה שלו, משקלו הקל ותחמושתו הנוחה לנשיאה, עשאוהו מקובל על החיילים. אולם אין הוא יכול לעמוד בתפעול גרוע או בהזנחה, שאותם יכול היה לשאת ה"מ-1", הרובה הקודם של צבא ארה"ב.

רימון-הרס, שהיה אחד מכלי-הנשק העיקריים, אם לא העיקרי, של חיל-הרגלים בקוריאה, נודע לו ערך מוגבל בלבד בלחימה בג'ונגל. הניסיון הוכיח כי כל קרבות החי"ר בג'ונגל נערכים בסווי-חיים שבין 12 ל-20 מטרים, וכי אין אפ-שרות לזרוק את הרימון בדייקנות, בשל הצמחיה הסבוכה של הג'ונגל החוסמת את מעופו החופשי. במקרים רבים נמסר, כי משפגע הרימון בענף, הוסט ממסלולו וחזר אל מטילו — וגרם לנפגעים בקרב הזורקים.

החייל יוצא לקרב מצויד, בדרך כלל, ב-ארבעה רימונים, שאותם הוא נושא בחגורו העמוס כבר יתר על המידה. הוא למד באימונים, כי הרימון הוא כלי-הנשק לקרב פנים-אל-פנים. הניסיון מלמדו מהם הקשיים הכרוכים בשימוש ברימון בשטח בעל צמחיה סבוכה. מתברר כי פחות מ-10 אחוזים מן הרימונים שנישאו לקרב הופ-עלו אי-פעם (יותר מבמלחמת-העולם השנייה — אז רק 6 אחוזים). גם צורת הרימון עצמו עושה אותו בלתי נוח לנשיאה ולכן מסוכן. בהיותו נישא על-גבי צידודו של החייל עלול כל שיח-מטפס או ענף לשלוף את פין-הבטחון ולגררו להת-פוצצות.

ניתן להקל על החייל בכך שישא שני רי-מונים ועל כל המפקדים לנתח בקפדנות את הטכניקות המקובלות ביחידותיהם להפעלת נשק זה, ולהשתדל לפתח שיטות ולאמן בהן חיילים במטווחים מיוחדים לרימוני-יד בתנאי ג'ונגל.

מלחמת-העולם השנייה ומלחמת קוריאה הראו, שהחייל הספורטאי הצטיין גם בזריקת רימונים. המידע שנאסף בויאט-נאם תומך מסקנה זו, ורצוי כי המדריכים יזכרו לקח זה.

יש להרגיל את החיילים כי זורק הרימון ישמיע את מלת האזהרה "רימון", כדי להזהיר שרימון נזרק ויש לנתפס מחסה.

רות אם גם קצרות, מגיע לעיתים קרובות ל-100 אחוזים. בפלוגת הרובאים, בהיותה במגע-אש משך שעות אחדות, יגיע שי-עור-היורים ל-80 אחוזים ומעלה, ועל אלה שאינם יורים נמנים רק הדרג העורפי או הפצועים קשה. מקרים שבהם אדם אחד מפעיל שלושה כלי-נשק או יותר במהלך קרב בן שתיים, אינם בלתי-רגילים.

בקרת האש ומשמעת האש טובות, בדרך כלל, מלבד בחמש הדקות הראשונות של קרב-היתקלות בלתי-צפוי, שבהן מתחייב קצב-אש אוטומטי. האנשים עצמם, אף ביחידות לא-מנוסות, צועקים מייד: "חס-כו בתחמושת!", "אש בודדת!". לא ידוע על יחידת חי"ר אמריקנית כלשהי שפעלה באורח עצמאי ואולצה לסגת או שהיה צורך לחלצה, או שהגיעה למצב טקטי קשה, כתוצאה ממחסור בתחמושת. מקלע-ני ה"מ-60" עמוסים פחות משהיו מקל-ענים במלחמות אחרות; בממוצע נושאים הם 1,000 כדור, אך לא יותר מ-1,200. אולם לא היה מקרה שבו חדלו המקלעים לירות במשך הקרב, משום שלא נותרה בעמדה תחמושת למקלע.

בהיתקלות פתע מטווח קרוב עם קבוצות קטנות של האויב, יחסיאו לרוב האמרי-קנים היורים ברובי ה"מ-16" שלהם, את המטרה, הגם שהיא נראית במלואה וטרם החלה להיעלם. בין אם היורה הוא רובאי הנע בחוד או רובאי היושב לבטח במארב יהיו התוצאות דומות: חמש החטאות מתוך שש יריות — הסיכום מתבסס על מאות אחדות של אירועים כאלה. ההח-טאות רווחות על-אף שכרגיל מתרחשת היתקלות מעין זו בטווח של 15 מטרים או פחות, ולעתים אף מטווח של פחות מ-3 מטרים. פגיעה קטלנית היא מקרה יוצא-דופן. רוב ההחטאות נובעות מאש בלתי-מכוונת, הנורית בחפזה. מקור הרעה טמון לרוב בכך שהיורה המרוגש מכוון גבוה מדי, ולא בכך שקליע ה"מ-16" חסר, כביכול, עוצמה מספקת. בשלושה מתוך ארבעה מקרי פגיעה נפצע לחם הויאט-קונג מכדור ה"מ-16" ונעלם אחר-כך בתוך סבך-השיחים, כשהוא מותיר אחריו רק את תרמילו ועקבות דם.

אשר ליעילות היריה לטווחים גדולים יותר, לא נהרג חייל ויאט-קונג או חייל ויאט-נאמי מאש מכוונת מרובה ה"מ-16" אחד או יותר, בטווחים העולים על 60 מטרים. באחד המבצעים היו 6 מקרים של

קצב-אש

על-פי הנתונים שנאספו, אין כל צורך להמריץ את חיל-הרגלים האמריקני ב-ויאט-נאם להפעיל את כלי הנשק האור-גניים שלו בהימצאו במגע עם האויב. שיעור היורים בפטרולים בהתקלויות חמור-